

30 Μαΐου, 1996

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΗ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

- ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 30 ΜΑΪΟΥ 1996 -

(Υπόθεση Αρ. 404/90)

*Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Αντικείμενο —
Εκτελεστές διοικητικές πράξεις — Αντιδιαστολή προς πράξεις πληρο-
φοριακού χαρακτήρα — Μη εκτελεστή η προσβαλλόμενη πράξη στην
κριθείσα περίπτωση — Η προσφυγή απαράδεκτη — Περιστάσεις.*

5

Ο αιτητής προσέφυγε κατά διοικητικών πράξεων, κατά τον
ισχυρισμό του, περιεχομένων σε επιστολές της διοίκησης που αφο-
ρούσαν προ πολλού δημιουργηθέν πρόβλημα το οποίο εν πάση πε-
ριπτώσει είχε κριθεί και υπήρχαν και προγενέστερες παρόμοιες
επιστολές που περιείχαν τη διοικητική βούληση επί του θέματος.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας ως απαράδεκτη την
προσφυγή, αποφάσισε ότι:

15

Ο αιτητής πρόσβαλε με προσφυγή τις αποφάσεις που κατά τον
ισχυρισμό του περιέχονται στις επιστολές του καθ' ου η αίτηση με
ημερομηνία 5/3/1990 και 16/4/1990.

20

Ο δικηγόρος του αιτητή θεωρεί πως η τελική απόφαση της Διοίκη-
σης περιέχεται στις δύο πιο πάνω τελευταίες επιστολές. Από τα
στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι το αίτημα του αιτητή είχε ήδη

οριστικά απορριφθεί στις 23 Ιουνίου 1989. Εξάλου και ο ίδιος ο δικηγόρος του αιτητή παραδέχεται στην επιστολή του ημερομηνίας 10/3/1990 ότι ο πελάτης του είχε θέσει προς το Τμήμα το θέμα της υπερωριακής του εργασίας με τις επιστολές του με ημερομηνίες 15/6/1989, 29/7/1989 και 3/2/1990.

5

Η επιστολή του Υπουργού με ημερομηνία 23/6/1989 αποτελεί την απάντησή του Τμήματος στο αίτημα του αιτητή το οποίο έθεσε για πρώτη φορά στις 15/6/1989. Επομένως οι προσβαλλόμενες αποφάσεις παρέχουν απλές πληροφορίες προς τον αιτητή και το δικηγόρο του και επίσης δηλώνουν εμμονή της Διοίκησης στην απόφασή της ημερομηνίας 23/6/1989, χωρίς νέα έρευνα. Σχετική είναι η απόφαση στην *Χαράλαμπος Προδρόμου ν. Δημοκρατίας*.

10

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

15

Αναφερόμενη υπόθεση:

Προδρόμου ν. Δημοκρατίας (1995) 4 Α.Α.Δ. 1067.

20

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Διευθυντή Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών με την οποία αναγνώρισε στον αιτητή μόνο 515 ώρες υπερωριακής εργασίας και παράλληλα εναντίον της άρνησής του να τις πληρώσει.

25

Αρ. Α. Γεωργίου, για τον Αιτητή.

Στ. Θεοδούλου, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

30

Cur. adv. vult.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ.: Ο αιτητής με την προσφυγή του ζητά την πιο κάτω θεραπεία:-

35

“Α. Απόφαση και/ή διάταγμα του Σεβαστού Δικαστηρίου με την οποία να κηρύσσεται άκυρη και χωρίς έννομα αποτελέσματα η απόφαση του Διευθυντή Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών με ημερομηνία 5/3/90 και 16/4/90 διά της οποίας αναγνωρίζονται στον αιτητή μόνον 515 ώρες υπερωριακής εργασίας και παράλληλα αρνούνται να τις πληρώσουν.”

40

Τα γεγονότα της υπόθεσης έχουν ως πιο κάτω:-

5 Ο αιτητής διορίστηκε στη θέση Κτηνιατρικού Επιστάτη 2ης Τάξης στο Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών την 1/12/1970. Από 1/1/1988 η θέση του Κτηνιατρικού Επιστάτη έχει αντικατασταθεί με τη θέση Βοηθού Γραφείου και έχει μεταφερθεί από το Κεφ. 18Α Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, στο Κεφ. 96Α Γενικά Κατηγορία Προσωπικού, υποδιαίρεση 06-100(102), Γενικό Βοηθητικό Προσωπικό.

10 Ο αιτητής εργαζόταν στην Εκστρατεία Εχινόκοκκου από το 1972-1974 και από το 1974 και μέχρι σήμερα εργάζεται στο Λοιμοκαθατήριο Κυνών στην Αθαλάσσα (καραντίνα σκύλων και γάτων).

15 Κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του τόσο στην Εκστρατεία του Εχινόκοκκου, όσο και στο Λοιμοκαθατήριο, ο αιτητής εργαζόταν υπερωρίες και αποζημιωνόταν για τις υπερωρίες του, με την παραχώρηση κατ' αποκοπή επιδόματος οδοιπορικών ύψους £5.00 κατά μήνα. Το επίδομα τούτο καταβαλλόταν σε όλους τους Κτηνιατρικούς Επιστάτες που ικανοποιούσαν τα σχετικά κριτήρια (υπερωρίες, περιόδους, διανυκτερεύσεις και οδοιπορικά).

Το ύψος του επιδόματος τούτου, αναθεωρήθηκε από το 1979 από τις £5.00 κατά μήνα στις £12.00.

25 Ο αιτητής, με επιστολή του με ημερομηνία 15/6/1989, υπέβαλε αίτημα καταβολής χρηματικής αποζημίωσης για τις υπερωρίες του, αναφέροντας ότι η διευθέτηση καταβολής του κατ' αποκοπήν επιδόματος και αντίστοιχου ελεύθερου χρόνου για τις υπερωρίες του τις Κυριακές ή αργίες με οποιαδήποτε εργάσιμη μέρα, δεν τον ικανοποιούσε.

35 Το Τμήμα, σε απαντητική επιστολή του με Αρ. Φακέλου Π101 και με ημερομηνία 23/6/1989 τον πληροφορούσε ότι η μοναδική δυνατότητα ρύθμισης του όλου θέματος, ήταν η συνέχιση της καταβολής κατ' αποκοπήν επιδόματος, σε συνδυασμό με την παραχώρηση αντίστοιχου ελεύθερου χρόνου για τις υπερωρίες του και δεδομένου ότι το αίτημά του δεν μπορούσε να ικανοποιηθεί με χρηματική αποζημίωση, το Τμήμα θα έκαμνε διευθετήσεις, έτσι που οι εργασίες του Λοιμοκαθατηρίου που προϋποθέτουν υπερωριακή απασχόληση να ανατεθούν μελλοντικά στον εργάτη Λοιμοκαθατηρίου, πράγμα που έγινε.

Με επιστολή του με ημερομηνία 25/9/1989, ο αιτητής ζήτησε να του παραχωρηθούν οι υπερωρίες που είχε εργαστεί στο Τμήμα από

την ημερομηνία πρόσληψής του.

Σε απαντητική επιστολή του το Τμήμα με Αρ. Φακ. Π101 και με ημερομηνία 20/11/1989 τον πληροφορούσε ότι οι υπερωρίες του θα υπολογίζονταν από τα επίσημα στοιχεία, προκειμένου να του παραχωρηθεί αντίστοιχος ελεύθερος χρόνος και ότι το Τμήμα δεν μπορούσε να ικανοποιήσει το αίτημά του για χρηματική αποζημίωση για την υπερωριακή απασχόλησή του. 5

Τελικά το Τμήμα με επιστολή του (βλέπε Αρ. Φακέλου Π101) με ημερομηνία 5/3/1990 πληροφορούσε τον αιτητή ότι με βάση τα επίσημα στοιχεία, είχε σε πίστη του 515 ώρες, οι οποίες θα μπορούσαν να του παραχωρηθούν υπό μορφή ελεύθερου χρόνου, ανάλογα με τις ανάγκες της Υπηρεσίας. 10

Στις 17/3/1990 λήφθηκε επιστολή του δικηγόρου κ. Αριστοφάνη Α. Γεωργίου με ημερομηνία 10/3/1990 με την οποία ζητούσε να δοθούν στον αιτητή πλήρη στοιχεία (ώρες) για την υπερωριακή εργασία του πελάτη του και με βάση αυτές, το ποσό των χρημάτων που το Τμήμα προσφέρει. 15 20

Σε απαντητική επιστολή του το Τμήμα, με Αρ. Φακ. Π101 και με ημερομηνία 16/4/1990 πληροφορούσε το δικηγόρο του αιτητή ότι είχε ενημερωθεί ο πελάτης του για τις ώρες υπερωριακής απασχόλησης που είχε σε πίστη του και συνάμα ότι με βάση τις υφιστάμενες διαδικασίες και δημοσιονομικές οδηγίες η τέτοιας φύσης υπερωριακή απασχόληση δεν αποζημιώνεται χρηματικά. 25

Εναντίον των πιο πάνω αποφάσεων ο αιτητής καταχώρησε την παρούσα προσφυγή στις 17 Μαΐου, 1990. 30

Ο δικηγόρος του καθ' ου η αίτηση ήγειρε τις πιο κάτω προδικαστικές ενστάσεις:-

1. Ο καθ' ου η αίτηση δεν μπορεί να είναι διάδικος στην παρούσα διαδικασία. 35
2. Η προσβαλλόμενη πράξη και/ή απόφαση δε συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη με την έννοια που προσδίδεται στον όρο από το Άρθρο 146 του Συντάγματος και κατά συνέπεια δεν είναι δεκτική προσβολής με αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου. 40
3. Η αίτηση ακύρωσης έχει καταχωρηθεί εκπρόθεσμα.

4. Ο αιτητής στερείται εννόμου συμφέροντος και/ή έχει ίδια βουλήσει εγκαταλείψει οποιοδήποτε ένομο συμφέρον για προσβολή της προσβαλλόμενης πράξης και/ή απόφασης.

5 Για την πρώτη προδικαστική ένσταση έχει εκδοθεί ενδιάμεση απόφαση.

Η δεύτερη προδικαστική ένσταση αφορά την εκτελεσιμότητα της προσβαλλόμενης διοικητικής πράξης.

10

Σύμφωνα με εισήγηση του δικηγόρου του καθ' ου η αίτηση οι δύο επιστολές, το περιεχόμενο των οποίων προσβάλλεται ως εκτελεστή διοικητική πράξη, συνιστούν απλά πληροφόρηση ή έστω επιβεβαίωση για απόφαση της αρμόδιας αρχής που είχε ληφθεί προγενέστερα. Συγκεκριμένα η αρμόδια αρχή πληροφόρησε τον αιτητή για την άρνησή της να εξετάσει αίτημά του για υπερωριακή αποζημίωση με επιστολή της ημερομηνίας 23/6/1989. Με την ίδια επιστολή γινόταν σαφές ότι θα προσφερόταν ελεύθερος χρόνος αντίστοιχος με την υπερωριακή απασχόληση του αιτητή ενώ ταυτόχρονα θα γίνονταν διευθετήσεις για απαλλαγή του αιτητή από την εργασία που συνεπαγόταν υπερωριακή απασχόληση.

15

20

25

Ο δικηγόρος του αιτητή εισηγήθηκε ότι η προσβαλλόμενη πράξη είναι εκτελεστή διοικητική πράξη σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

30

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω ο αιτητής διορίστηκε στη θέση Κτηνιατρικού Επιστάτη 2ης Τάξης την 1/12/1990 και εργαζόταν στην Εκστρατεία Εχινόκοκκου (1972-74) και από το 1974 μέχρι και σήμερα εργάζεται στο Λοιμοκαθαρτήριο Κυνών στην Αθαλάσσα.

35

40

Κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του τόσο στην Εκστρατεία του Εχινόκοκκου όσο και στο Λοιμοκαθαρτήριο ο αιτητής για τις υπηρεσίες του αποζημιωνόταν με την παραχώρηση κατ' αποκοπή επίδοματος οδοιπορικών ύψους £5.00 το μήνα. Από το 1979 αναθεωρήθηκε κι έγινε £12.00 το μήνα. Το επίδομα τούτο καταβαλλόταν σε όλους τους Κτηνιατρικούς Επιστάτες που ικανοποιούσαν τα σχετικά κριτήρια (υπερωρίες, περιόδους, διανυκτερεύσεις και οδοιπορικά).

Ο αιτητής για πρώτη φορά με επιστολή του ημερομηνίας 15/6/1989 ζήτησε πληρωμή για τις υπερωρίες που εργάστηκε για περισσότερο από 15 χρόνια. Παραθέτω την επιστολή:-

“Για περισσότερα από 15 χρόνια εργάζομαι στην καραντίνα των σκύλων, υποχρεούμενος να προσφέρω τις υπηρεσίες μου και κατά τις Κυριακές και αργίες, με μόνη αμοιβή έως το 1977 τις (£5) και από το 1977 που έγινε κάποια αναπροσαρμογή του κατ’ αποκοπή επιδόματος τις (£12). Αντιλαμβάνεστε κύριοι ότι το ποσό αυτό ούτε για τα οδοιορικά ενός μηνός δεν επαρκεί. 5

Συμπληρώνω ανελλιπώς τις μηνιαίες μου εκθέσεις τις οποίες προσυπογράφει και ο προϊστάμενός μου, όπου φαίνεται καθαρά πόσες υπερωρίες εργάζομαι το μήνα αμισθεί, τις εκθέσεις αυτές μπορείτε να τις εξασφαλίσετε για να λάβετε γνώση. 10

Πριν από λίγες μέρες η διεύθυνση με εγκύκλιο πληροφόρησε τους προϊσταμένους των κλάδων και σταθμών, όπου γίνονται υπερωρίες να δίδεται ελεύθερος χρόνος σε εργάσιμη μέρα. 15

Στην περίπτωση τη δική μου εάν εφαρμοστεί η εγκύκλιος αυτή πιστεύω ότι με αδικεί γιατί δεν θέλω να μου αντικαθίσταται ο χρόνος που εργάστηκα την Κυριακή ή την αργία με οποιαδήποτε εργάσιμη μέρα. 20

Αυτό το οποίο πιστεύω ότι είναι λογικό, και ζητώ, είναι να πληρώνομαι τις υπερωρίες που εργάζομαι γιατί δεν είναι εύκολο για ένα υπάλληλο να προσφέρει τις υπηρεσίες του για τόσο χρονικό διάστημα χωρίς να αμοιβεται.” 25

Ο καθ’ ου η αίτηση απάντησε στο αίτημα του αιτητή με επιστολή ημερομηνίας 23/6/1989 την οποία και παραθέτω αυτούσια:-

“Αναφέρομαι στην επιστολή σας με ημερ. 15.6.89 σχετικά με αίτημα σας για χρηματική αποζημίωση της υπερωριακής σας εργασίας στα πλαίσια εκτέλεσης των καθηκόντων σας στο Λοιμοκαθαρητήριο και επιθυμώ να σας γνωστοποιήσω ότι το περιεχόμενο της υπό αναφοράν επιστολής σας έχει σημειωθεί. 30

2. Συναφώς αναφέρεται, ότι η εκτελούμενη εργασία στο Λοιμοκαθαρητήριο, όπως είναι γνωστό, δεν περιλαμβάνεται ανάμεσα στις δραστηριότητες του Τμήματος για τις οποίες έχει εγκριθεί η καταβολή χρηματικής αποζημίωσης και αντίστοιχου ελεύθερου χρόνου για την προσφερόμενη υπερωριακή απασχόληση του εμπλεκόμενου προσωπικού και συνεπώς η μοναδική δυνατότητα που παρέχεται στο Τμήμα για το παρόν για σκοπούς αποζημίωσης της υπερωριακής εργασίας στο Λοιμοκαθαρητήριο, είναι η καταβολή του κατ’ αποκοπήν επιδόματος οδοιορικών, 40

σε συνδυασμό με την παραχώρηση αντίστοιχου ελεύθερου χρόνου.

5 3. Τέλος και δεδομένου ότι το αίτημά σας για χρηματική αποζημίωση των υπερωριών σας δεν μπορεί να ικανοποιηθεί, το Τμήμα, προτίθεται να κάμει μελλοντικά τις ανάλογες διευθετήσεις, έτσι που οι εργασίες του Λοιμοκαθαρητηρίου που προϋποθέτουν υπερωριακή απασχόληση, να ανατεθούν στον εργάτη Λοιμοκαθαρητηρίου, στον οποίο υπάρχει δυνατότητα καταβολής υπερωριών, ύστερα από ειδική έγκριση του Υπουργείου.”

10 Στη συνέχεια ο αιτητής συνέχισε να στέλλει επιστολές προς τον καθ’ ου η αίτηση ζητώντας διευθέτηση του θέματος των υπερωριών του.

15 Ο αιτητής στην επιστολή του με ημερομηνία 3/2/1990 παρακαλούσε τον καθ’ ου η αίτηση “όπως σύντομα του ανακοινωθεί ο χρόνος που δικαιούται”.

20 Ο καθ’ ου η αίτηση με επιστολή του ημερομηνίας 5/3/1990 πληροφορούσε τον αιτητή “ότι με βάση τα επίσημα στοιχεία είχε εις πίστη του 5 15 ώρες τις οποίες edικαιούτο να πάρει υπό μορφή ελεύθερου χρόνου, ανάλογα με τις ανάγκες της Υπηρεσίας.”.

25 Στις 10/3/1990 ο δικηγόρος του αιτητή έστειλε την πιο κάτω επιστολή:-

30 “Έχω οδηγίες από τον πελάτη μου κ. Κώστα Χριστοφή να ζητήσω όπως μας δοθεί τελική απόφαση για το θέμα της υπερωριακής εργασίας προς το Τμήμα που ετέθη με τις επιστολές του πελάτου μου με ημερομηνία 15/6/89, 29/7/89 και 3/2/90 και περαιτέρω να ζητήσω τα πιο κάτω:-

35 1. Να μας δοθούν πλήρη στοιχεία για την υπερωριακή εργασία του πελάτου μου προς εσάς ήτοι πόσες ώρες αναγνωρίζεται σ’ αυτόν.

40 2. Με βάσει τις ώρες που εργάστηκε ο πελάτης μου τι ποσό χρημάτων προσφέρεται.

Παρακαλώ όπως έχω την απάντησή σας εντός του χρονικού πλαισίου που καθορίζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.”

Στις 16/4/1990 ο καθ' ου η αίτηση έστειλε την πιο κάτω επιστολή σε απάντηση της πιο πάνω επιστολής του δικηγόρου του αιτητή.

“Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή σας ημερ. 10.3.1990 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω ότι ο πελάτης σας κος Κώστας Χριστοφή έχει ήδη ενημερωθεί για τις ώρες υπερωριακής απασχόλησης που έχει σε πίστη του με την επιστολή μου με αρ. φακ. Π.101 ημερ. 5.3.1990. 5

Με βάση τις υφιστάμενες διαδικασίες και τις Δημοσιονομικές Οδηγίες η τέτοιας φύσεως υπερωριακή απασχόληση δεν αποζημιώνεται χρηματικά.” 10

Ο αιτητής πρόσβαλε με προσφυγή τις αποφάσεις που κατά τον ισχυρισμό του περιέχονται στις επιστολές του καθ' ου η αίτηση με ημερομηνία 5/3/1990 και 16/4/1990 (ανωτέρω). 15

Ο δικηγόρος του αιτητή θεωρεί πως η τελική απόφαση της Διοίκησης περιέχεται στις δυο πιο πάνω τελευταίες επιστολές. 20

Δε συμφωνώ ότι έτσι είναι. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι το αίτημα του αιτητή είχε ήδη οριστικά απορριφθεί στις 23 Ιουνίου 1989. Εξάλλου και ο ίδιος ο δικηγόρος του αιτητή παραδέχεται στην επιστολή του ημερομηνίας 10/3/1990 ότι ο πελάτης του είχε θέσει προς το Τμήμα το θέμα της υπερωριακής του εργασίας με τις επιστολές του με ημερομηνίες 15/6/1989, 29/7/1989 και 3/2/1990. 25

Η επιστολή του καθ' ου η αίτηση με ημερομηνία 23/6/1989 αποτελεί την απάντηση του Τμήματος στο αίτημα του αιτητή το οποίο έθεσε για πρώτη φορά στις 15/6/1989. Επομένως οι προσβαλλόμενες αποφάσεις παρέχουν απλές πληροφορίες προς τον αιτητή και το δικηγόρο του και επίσης δηλώνουν εμμονή της Διοίκησης στην απόφασή της ημερομηνίας 23/6/1989, χωρίς νέα έρευνα. Σχετική είναι η απόφαση στην *Χαράλαμπος Προδρόμου ν. Δημοκρατίας* (1995) 4 Α.Α.Δ. 1067. 35

Επειδή η προσφυγή στρέφεται κατά πράξης που δεν είναι εκτελεστή μέσα στην έννοια του άρθρου 146 του Συντάγματος, κρίνεται απαράδεκτη και απορρίπτεται. 40

Καμιά διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.